

KURDISTAN

دیدو بوچوونه‌کانی جه‌لیل گادانی سیاسه‌تجه‌دار و که‌سایه‌تی دیاری کورد

ئاماده‌کاری دیمانه: ره‌ممان نه‌قشی

داواكارى

زۆر بەرپىز ھاۋپى كاك جەلېل گادانى وڭراي سلاۋىكى گەرم، بۇ تاۋتو و كەنگەشەي رووداۋەكانى نېۋنەتەۋەي و رۇژھەلاتى نېۋەرەست و كوردستان بەگشتى و ھەنومەرجى رۇژھەلاتى كوردستان بە تايبەتى، ئەم پىرسىيارانەي خوارەۋە كە بەدئىيائەۋە بەشىكى زۆرى ئەم پىرسىيارانە ھى چىن و توپۇزەكانى خەلكن ئاراستەي جەنابت و كۆمەللىك كەسايەتى سىياسى جىزبى و غەيرە جىزبى رۇژھەلاتى كوردستان دىكەين و كۆى ئەم دىمانانە لە تۆيى نامىلكەيك دەيخىنە بەر دىدى كۆمەلانى خەلكى كوردستان. ھەر بۆيە داۋاي لە جەنابتان دىكەين بە ۋەللامى ئەرىنى ئەم بەرھەم دەۋلەمەندتر بىكەن.

پېشەكى زۆر سىپاستان دىكەم.

بەرپىز و حورمەتەۋە رەحمان نەقشى

پىرسىيارەكان:

* ھەنەنگەندىك لەسەر ھەنومەرجى ھەنوكەيى نېۋنەۋەيى و رۇژھەلاتى نېۋەرەست؟

ۋەللام: ھەل و مەرجى نېۋنەتەۋەيى زۆر ئالۋزە دەيىنم. ھاۋكارى ئەمىرىكا و ئوروپا تارادەيەكى بەرچاۋ ئارامى لى چاۋمروان دىكە بەللام بە ھاتنە سەركارى ترامپ تا رادەيەيكى زۆر ئەم ۋەزىچە گۆراۋە. لەلايەكەي دىكەۋە ئەگەر تا دويىن تىرورىزم زىاتر لە رۇژھەلاتى ناۋەرەست و بە تايبەتى لە لاين ئىرانەۋە رەۋاجى پى دەدرا ئىستا ئوروپاي بەرپەرىنى و تەننەت ئەمىرىكاشى گرتوۋتەۋە.

بەكورتى دىياكە زۆر شەۋاۋى بوۋە، ناكۆكى روسىيە و ئوكراين، ئازمايشى موۋشەكى ئەتومى كوورى باكوور كە نەتەنيا تا ئىستا پىشى پى نەگىراۋە بە ئكوو رۇژ دىگەل رۇژ زىاتر چاۋسوور دىكەتەۋە و نارىكخراۋى نەتەۋە يەكگرتوۋكان و

نهنجومهنی ئاسایشی نیونهتهوهیی به هیئند ناگرئ و ههسوو روژی درێژ به تاقیکارهکانی دهدا که مهترسیهکی زۆر گهورهیه.

ههر لهو بابتهوه گهرچی به زاهیر ئیران کۆنتروڵ کراوه بهلام له بنهوه ههر خهریکه به هیچ شیوهیهک ریگه به کۆنتروڵ و چاوه‌دیری به‌سه‌ر بنکه و باره‌گا نیزامی یه‌کانی نادا.

له راستیدا نه ریکخراوی نه‌ته‌وه یه‌گرتووکان و نه شواری نه‌منیه‌ت و نه ناتۆ لیبرای و بواری جارانیان نه‌ماوه. و دنیایه‌کی بی کۆنتروڵ و بی به‌رپرسانه دیته به‌رچاو. وه‌زعی دنیا ئالۆزتر ده‌بینم.

ره‌نگه نه‌گهری شه‌ری جیهانی له‌سه‌ر مه‌سه‌له‌ه‌تی زۆرداران و خاوه‌ن ده‌سه‌لاتانی گه‌وره که‌م بێ، به‌لام ره‌نگه نه‌گهری ساز بوونه‌وه‌ی شه‌ری سارد و ساز بوونه‌وه قوتب به‌ندی جیهانی به شیوه‌یه‌کی نوێ چاوه‌روان ده‌کری.

روژه‌لاتی نیوه‌راست به مانه‌وه‌ی کۆماری ئیسلامی ئیران و ناکوکی مه‌سه‌له‌ه‌تی و به‌رژه‌وه‌ندی زله‌یزه‌کان ئالۆزتر له‌ چه‌ند سائی رابردووه. نه‌وه داعشیان تیدا ساز کردوه که چه‌ند سائه هه‌موو سه‌رمایه و سه‌روه‌تی سێ چوار و‌لاتی نه‌فتاوی به شیوه‌ی جو‌راو‌جو‌ر لی خه‌رج ده‌کری و به‌و زوانه‌ش ئهم ئاواره ناکوژیته‌وه و جاری کاریان پی یه‌تی. دنیا تووشی بی غیره‌تیکی سه‌یر بووه، نه‌وه نه‌سه‌د نیو میلیون خه‌لکی به نا‌شکرا کوشتووه و چه‌ند میلیون ده‌ربه‌ده‌ر کردوه، و‌لاته‌که‌ی خۆی به خاتری مانه‌وه‌ی له ده‌سه‌لات دا به هیلاک کرد و ویرانی کردوه که چی خاوه‌ن ده‌سه‌لاتان به حورمه‌ته‌وه ده‌ئین ده‌بی بمینییه‌وه. دنیایه‌کی سه‌یره!

ده‌ئین سایکس و پیکو ته‌واو بووه، نه‌خشه‌ی روژه‌لاتی ناوه‌راست ئالۆ گۆری به‌سه‌ر دادی به‌لام ههر گالته‌یه. نه‌گهر دوا‌ی ریفرا‌ندۆم شتی‌ک به کورد براو نه‌و به‌شه سه‌ربه‌خۆ بوو ده‌ئیم وایه و ئالۆگۆر ده‌گۆریدا‌یه ده‌نا ههر له چوارچیوه‌ی قسه و خه‌یا‌لدا ده‌مینیته‌وه.

نه‌وه‌ش روونه تا کۆماری ئیسلامی بمینی تاله‌بان و نمونه‌کانی وه‌ک قاعیده و داعش ههر ده‌مین و ده‌ستی و‌لاتانی زله‌یزیشی له پشته و بازاره‌کانی چه‌ک و چۆل و تانگ و توپ و ته‌ییاره ده‌بی ههر گهرم بێ که گه‌لله‌که‌ی له لایه‌ن خۆیا‌نه‌وه دارێژراوه.

بەشی دووھەم

* ھەک کەسایەتی سیاسی بە نەزموون و دێرین رۆژھەڵاتی کوردستان دید و بۆچوون و ھەڵسەنگاندن لەسەر نەم خاڵەنی خوارەوہ چێیە:

شۆڤشی گەلانی ئێران و کورد

وەڵام: کورد سەرپای ئێوەی ئە شۆڤشی گەلانی ئێراندا نەقشی بەرچاوی ھەبوو، دواي سەرکەوتنی شۆڤش ئێوە پەری نیەت پاکي خۆی نیشاندا و چەند جار دەگەڵ خۆمەینی دانیشت بەلام کەترین سەرنجیان بە ویستی گەلی کورد نەدا و شەریان بە کورد فروشت و ئەم شۆڤشە هیچ فایدەیکە بە کورد نەگەیان، بەوپەری بێ ئەوسوولی دەگەڵ کورد جوولانەوہ. دیاری ئێم ریزیمە بۆ کورد کۆشت و بڕو بێ ویدانانە گرتن و کۆشتاری بە کۆمەڵ و پێ فروشتنی شەر بوو.

نەتەوہ بێدەستەکانی دیکە ئێران و کورد

وەڵام: نەتەوہ بێدەستەکانی دیکە ئێران و تەنانەت نەتەوہی فارسیش مافی ئازادی و خۆبەستن بە زمانی زگماکی و ئە ھەموو مافە مەۆیەتیەکانیان بێ بەشن. ئە بئەرەت دا دا ریزیمی کۆماری ئیسلامی ئە گەڵ وشە نەتەوہ و کەمایەتی ئایینی و نەووەویی بێگانەییە.

وەزعی ئیستای ئێران بە گشتی داھاتووی کۆماری ئیسلامی ئێران ؟

وەڵام: داھاتوویکی روون ئە ئێراندا بەبوونی کۆماری ئیسلامی بەدێ ناکرێ و تەنیا رینگە نەجاتی گەلانی ئێران ئە ژێر ئیستبدادی ٤٩ ساڵە نەمانی ئێم ریزیمە و گۆڕینی بە سیستمی دیموکراتیکە.

ئیدارەي سیاسی ئێرانی ئە داھاتوو ؟

وەڵام: ئیدارەي سیاسی ئێران ئە داھاتوو دا بە پلورالیزی سیاسی دیموکراسیەت جێ دەگرێ و دەبێ حکومەتیک بێتە سەرکار کە باوہری بە دیموکراسی و لانی کەمی مافی نەتەوایەتی ھەبێ.

بەرەدی کوردستانی لە رۆژەهەڵاتی کوردستان

وەلام: پێکھێنانی بەرەدی کوردستانی لە رۆژەهەڵاتی کوردستان پێویستی یەکی میژوووییە، بەلام حیزبەکان خۆی ئی نادەن. چەند ساڵ لەمەو پێش گەڵایەکم تەقدیمی حیزبەکان کرد. زۆر بەشیان پێ یان باش بوو بەلام خۆیان ئی نەدا.

پێشمەرگە و خەباتی چەکداری لە رۆژەهەڵاتی کوردستان

وەلام: پێشمەرگە مەوقیکی پاکباختە و دۆسۆزی بۆ ئازادی نیشتمانە کە دەبێ لە داھاتووی کوردستاندا نەقشی ھیزی نیزامی و راگرتنی نەزم و سنوور کوردستانی لە عودە بێ. خەباتەکە ی پیرۆز و جیگە ی ریزە بەلام ئیستا ھەلومەرجی بەم وەزە نەمیەتی تە ی کە لە کوردستان و بە تایبەت لە سنوورەکان ریزیم دايمەزاندووە دروست نییە ھیزمان بەھەدەر بدەین. دەبێ تەعلیمات و ئامووزشی ھەموو لایەنە بۆ کاتی پێویست بدرێ. بەلام کە بۆ کاری تەشکیلاتی ناو خەڵک بیگومان پێویستە بۆ دیفاع لە خۆیان چکدار بن.

دروشمی روخانی ریزیم

وەلام: دروشمی روخانی ریزیم لە جێی خۆیدا یە. بە باوەری من ھەتا ئەو ریزیمە بمینی سەری سازیش و ریکەوتنی دەگەڵ ئۆپۆزیسیۆن نابێ. بروا بوون بە وتووێژ دەگەڵ ئەو ریزیمە و ھیوادار بوون بە ئالوگۆر خۆ فریو دانەو بەس.

خەباتی مەدەنی میکانیزم و میتۆدەکانی خەباتی مەدەنی؟

وەلام: خەباتی مەدەنی ئەرکی ناوخۆی دانیشتوانی و لاتە کە زۆر جار دەتوانی کاریگەری باشی بۆ پەرەسەندنی ھەستی نەتەوا یەتی ھەبێ کە ئەویش بوارەکە ی زۆر تەسکە. ھەر چەشنە جموجۆلیکی ئیعترازی لە ھەر بواریک دا کە بتوانی ریزیم و ئۆرگانەکانی بینیتە ژێر پرسیار دەسکەوتی خۆی دەبێ.

تیرۆریزم بە گشتی و تیرۆریزمی کۆماری نیلامی بە تایبەتی رێبەرای کورد؟

وەلام: بە باوەری من سەرچاوە ی تیرۆر و پەرەساندنی ئەم دیاردە دژی ئینسانی یە کۆماری نیلامییە. تا بەرلە ھاتنە

سهركارى ئەم ريزيمه، زۆر به كهمى جارجار ههركه تيكى تيرۆريستى دهكرا. به لām نهوان سهرمایهكى زۆر خه لکیان ئەم پیناوه دا سهرف کرد. نه ته نیا له ناوخۆی ئێران به لکوو له باشووری کوردستان و ولاتانی ئوورپایی دهیان و سهدان کاری تیرۆریستان نهجام دا که به داخهوه ریه رانی کوردیشی گرتوه.

پیوسته خۆنه ر بانی که سی جار بو من که نهو کات سکریتی ری حیزبی دیموکراتی کوردستان ریه رایه تی شۆرشگیر بووم به رنامه ریزیان کرد تیرۆرم کهن که دوو نهوان به شیوهی فیلم مهو جودن و یه کیان له لایه ن ته لویزیونی سوئیده وه و هک دوکومینت ناماده کراوه و بلاو بوته وه. به کورد و فارسیش وه رگیر دراوه.

ماهیته تی تیرۆریستی له کۆنه وه له گه ل ئایینی شیعه تیکه ل بووه و ریزی می ئیستای ئێران بو له ناو بردنی دژ به رانی خۆی له هه موو حیزب و هیزه سیاسی یه کانی کوشتووه و له کورد زۆر زیاتریش له نهوانی دیکه که ناماره که خۆی ۲۰۰ کهس ده دا به تایبه تی له سالانی پیشوو، له نه و ده کان دا ده ستیکی رهشیان ئی وه شان دین و ته نانه ت جگه له گو له تیزاب، په نایان بو ژهریش بردو زۆر که سیان له کادر و پیشمه رگه ژهر خوارد و ده رمان دراو کرد.

هۆکاری جیابوونه وه و دابرانی هیزه سیاسییه کانی رۆژه لاتی کوردستان و میکانیزمی یه کگرتنه وه و تیکه ل بوونه وه یان؟

وه لām: هۆکاره کانی جیابوونه وه ی حیزبه کان زیاتر له سه ر ره قتاری نادروست و دیکتاتۆرییانه به ریوه نه بردنی ئوسول و پره نسیبه کانی حیزبی و سیاسی یه، لیک جیابوونه وه هاسانه به لām یه کگرتنه وه کاریکی دژواره. بو نموونه یه کگرتنه وه ی دوو بالی حیزبی دیموکرات ویستی خه لک و پیوستی یه کی میژوویی به لām به داخه وه هه ر چه ندی ئیبه چوینه پیش و گه لاله مان داوه لایه نی دیکه به هیندی نه گرتووه و تا ئیستا هیچ ناکامی نه بووه.

هه لویستی ئۆپۆزیسیونی ئێران تاجه نده له به رژه وه ندی کورد دایه؟

وه لām: به داخه وه ئۆپۆزیسیونی ئێرانی به رانه ر به و هه موو فیداکاریه ی کورد بو دیموکراسی و نازادی له ئێران کردوویه تی زۆر بی ته فاوته ن. بی گومان هیزه ئێرانییه کان ه یچیان ته ئیدی دیاری کردنی مافی چاره نووسی کورد به شیوه ی سه ربه خویی به ره و نازانن. ته نانه ت زۆربه یان ده گه ل فیدرالیزیش دژایه تی ده که ن.

سیاسه ته کانی ئیران له ناوخوی عیراق دا چهنده له سه ره خهباتی سیاسی حیزبه کانی رۆژه لاتی کوردستان کاریگه ری هه بووه؟

وه لام: ئیران هه ز دهکا به ههر شیوهیهک بۆی بگونی له کارو باری عیراق به گشتی دهست تیهوهردان بکا و هیچ کات له کوردستانی هه بۆ پیلان دژی ئیمه رانه وه ستاوه. زۆر جار حکومه تی هه رییم و حیزبه خاوهن دهسه لاته کانی خستوته ژیر زهخت و کهم و زۆر کاریگه ری له کهم بوونه وهی تیکۆشانی ئیمه هه بووه.

پرسیاره گشتی یه کان

نایا پرۆسه ی دهو له ت - نه ته وه له و ناوچه یه شکستی خواردوه؟

وه لام: مه سه له ی دهو له ت و نه ته وه م پێ نادروسته. ئیمه له وه تی هه یین نه ته وه یین و هه موو تایبه ته مندی هه کانی نه ته وه مان به پێی هه موو تاریفه کان له نه ته وه تی دایه و نه ته وه شیین به لام تا ئیستا دهو له تمان نییه و غه دریکی گه وره یه لیمان کراوه.

پینگه ی کورد له سه ره ناستی نیو دهو له تی و دیپلۆماسی کورد له ده ره وه ی و لا ت له چ ناستیک دایه؟

وه لام: فیداکاری پێشمه رگه و ئیداره کردنی نه و شه ره له لایه ن حکومه تی هه رییم و مه سه له ی کوردی زۆر به ره و پێش برد. به شیوه یهک که چهن دین وه زیرو پار له مه نته ره، و ته نانه ت سه رۆک وه زیر و سه رۆک کۆماریش باشووری کوردستانیان به سه ره کردوه و نه و به شه له کوردستان زۆر کار و دیدار گر نیگیان تیدا به ریوه چووه. به لام به شه کانی دیکه و ته نانه ت باکووری کوردستانی هه که گه وره ترین و پر حه شی مه ترین به شی کوردستانه نه و چه شنه که پێویسته نه یان توانیوه بچنه پێش. به تایبه تی رۆژه لاتی کوردستان له م بواره دا زۆر له پاشه و زۆر جار پێش نیارم کردوه هه ی نه تی دیپلۆماسی هاو به ش بنێرنه هه نده ران به لام سه ری نه گرتوه.

بۆ ئیمه رۆژه لاتیان که ئیستا جوو لای نیزامی مان یا نییه یا زۆر که مرهنگ بۆ ته وه ده بی له ریگای دیپلۆماسی و کاری سیاسی ده گه ل و لا تان و حیزبه کانی نه وان په یوه ندی زیاتر مان هه بی. هه م بۆ را گه یان دنی حه قانی هه تی خه بات مان و گیان بازی رابردوومان هه م بۆ نیفشاکه ری له ماهیه تی ریژیم. وهک ده زانن نه و کاره پشو و درێژی هه و ئی زۆری ده و ی. بروانه

پاش ۳۰ سال تازه ریکخراوی نهتهوهیه کگرتووهدکان لهسه دهرخستنی نهو راستی یه قبول دهکا که ریشیم له سالی ۱۳۶۷ی ههتاوی ههزاران بهندی سیاسی کوشتوو.

پرسی کۆنگره‌ی نهتهوهیی کورد، ناستهنگه‌کانی ده‌ره‌کی و ناوخۆی؟

وه‌لام: دامه‌زانی یه‌که‌م کۆنگره‌ی نهتهوهیی پرسی ئیمه‌و پێشنیاری ئیمه‌ رێبه‌رایه‌تی شۆرشگیرێ حیزبی دیموکراتی کوردستان بوو که پێک هات و به‌داخه‌وه به‌لایندابرا. هۆیه‌که‌شی هیژمۆنی خوازی پ کا کا بوو که‌وا لاوازی کردوه که ئیستا له بیر کۆنگره‌یکی دیکه دان. هه‌تا حیزبه‌کانی کوردستانی به‌تایبه‌ت پ کا‌کا ده‌ست له هیژمۆنی خوازی هه‌لنه‌گرێ و لهو ریکخراوه دا دیموکراسی و به‌رچا‌وگرتنی مه‌سه‌له‌ه‌تی نهتهوه‌ی کورد به‌گشتی به‌رچا‌و نه‌گیرێ، ئه‌م کۆنگره‌ پێک نایه و نه‌گه‌ر پێکیش بێ کارایه‌کی نه‌وتوی نابێ. کاتی خۆی به‌ر له پێک هاتنی کۆنگره‌ی نهتهوه‌یی ئیمه‌ چه‌ند مه‌رجمان دانا. ۱- کیشی فه‌رده‌په‌رستی نه‌بێ. ۲- دیموکراسی به‌ مانای واقع به‌رچا‌و بگیری و به‌ریوه‌ بجێ، ۳- پاوانخوازی و هیژمۆنی ته‌له‌بی نه‌مینی، ۴- نه‌و ئورگانه که له هه‌موو هیزه‌کان وهک نوێنه‌ری نهتهوه‌ی کورد پێک دێ. ده‌بێ فه‌رق و جیاوازی بۆ هه‌موو به‌شه‌کان وهک کار بکا و بێ ترس و وا‌هیمه له به‌رژه‌وه‌ندی هه‌ر چوار پارچه‌ بدوێ و پارێزه‌ریان بێ و ریز بۆ هه‌ر پێشنیاریک دابنێ که به‌ قازانجی کورده.

میکانیزمیکی یاسایی بۆ خه‌باتیکی ناشیخوازانه له‌گه‌ڵ داگیرکه‌ران کوردستان؟

وه‌لام: داگیرکه‌ران باوه‌ریان به‌ مافی کورد نییه، به‌ درێژایی ته‌مه‌نیان به‌ دژی کورد جوولانه‌وه و هه‌ر جوولانه‌وه‌کیان به‌ توندی سه‌رکوت کردوه. نه‌گه‌ر نه‌وان باوه‌ریان به‌ مافی ره‌وا‌ی کورد هه‌بێ، رینگه‌ چاره‌ی ناشیخوازانه زۆره. یه‌کیک لهو رینگه‌کان نه‌وه‌یه که دنیای ده‌ره‌وه بۆ دا‌بین کردنی مافی مرۆف که کوردیش مرۆفه زه‌خت بخه‌نه سه‌ر ریزمه‌کان.

سۆسیالیزم کیشی نهتهوه‌یی چاره‌سه‌ر ده‌کا؟

وه‌لام: سۆسیالیزم به‌ ته‌نی وهک ئیده زۆر باشه، به‌لام ته‌تبیقی عا‌دلا‌نه شه‌ریفانه‌ی سه‌خته. بۆ ئیمه‌ی کورد له پێشدا حه‌للی مافی نهتهوه‌یی مه‌تره‌حه ره‌وا‌یه پیاده کردنی سۆسیالیزم به‌ مانای واقعی خۆی.

پیکراوی نیتترناسیونالی سوسیالیست و پرسی کورد؟

وهلام: بوونی کورد له نیتترناسیونالی سوسیالیست باشه. کورد دهلی بۆیه پیده لیم خاله چۆله کهم بۆ بگری. نیتترناسیونالی سوسیالیست دهی بۆ مه سه لهی کورد به گشتی زۆر لهو زیاتر تیکۆشی و دهگه ل ریزیمه کان ههول بدهن ددان به مافی کورد دابینن و حه قانیه تی خه باتی ئیمه یان پی سه لمینن.

رۆلی توێژی رووناکییری کورد له هه لومه رچی نیستی کوردستان؟

وهلام: توێژی رووناکییری کورد و تیکۆشانی له ناستی پیویست دانی یه. راسته خه فه قان هه یه به لام بواریش بۆ هیندیک تیکۆشان هه یه که به داخه وه به تیکرا کهم کارو تا راده یه که بی ته فاوه تن. رووناکییر بۆیه رووناکییره که بۆ زۆر شت پیشه نگ بی.

پرسی نه ته وه یی و نه رکی لاوانی کورد ؟

وهلام: لاوی کورد زۆریان فیداکاری کردوه. به شی زۆری پیشه مرگهی کوردستان لاون و له جیاتی هه موو چین و توێژه کانی کورد گیانباریان کردوه. من وهک مۆتور و موه لیدی له هه موو بواره کان دا حیساب ده کهم. ده بی هه م له بواری نه ته وه یی هه م له بواری فهره نگ و خویندن خۆیان پی بگه یین و به رابه ره به خه لک و نیشتمان هه ست به به رپرسیایه تی بکه ن و مایه ی بۆ دانین. جگه له وه ده بی ده گه ل هه موو شته خه را پانه ی وهک ئیعتیاد و قومارو دیارده ی خه را پ زیانیاره کان به ربه ره کانی بکه ن و خۆیان بۆ نه نجامدانی کاری باش و به رنامه ئاماده بکه ن و خۆ ریکخه ن.

رۆلی کریکاران و زه حمه تکیشان و جوتیارانی کوردستان؟

وهلام: هه ر تاکیکی کورد له هه ر چین و توێژیک بی ده بی هه ست به وه بکا کینی و له کوێ ده ژێ. به واتایه کی دیکه نه ته وه ی خۆی و نیشتمانی خۆی بناسی و به گویره توانا و پسپۆری و لیزانی خۆیان خزمه ت بکه ن.

ئەركى ژاننى كوردستان؟

وھلام: ژاننى كورد ئەركيان قورسترە، ھەم دەبىي مىدائەكانيان بە ھەستى كوردایەتى بار بىنن، ھەم ئاگاھانەتر لەو زەمان كە چاویان بەسترا بوو لە مافى خۆیان و نەتەوھەكانىان دىفاع بکەن. خۆرىك خەن، پەيوەندى خۆیان وەك ژاننى كورد بە ھیزتر و لە ھەمان حالدا بايخ بە پتەوکردنى پەيوەندى بنەمالەش بدەن. لە خەباتىش پشتى براو خۆشكانيان بگرن و بە خويندن و خۆیندەوھە خۆیان پى بگەينن.

بۆچى جوداىى دین لە دەولەت باشە ؟

وھلام: دین ئەگەر دەگەڵ سیاسەت تیکەڵ بوو رسالەتى خۆى لە دەست دەدا و بۆ پاراستنى قودرەت و دەسەلات وەك ئاخوندەكانى ئىران دەست لە دین دەشۆن و بە قودرەت جاھو جەلالەوھ دەنوسین.

نايىن تا چەندە دەورى ھەبووھ لە شوناسى نەتەوھىى دا؟

وھلام: سەرۆكى شۆرشەكان كوردستان بەشى ھەرە زۆریان پیاوى ئايىنى بوون و زۆریان بۆ پاراستنى ھەستى نەتەوھىى ھەولداوھ لە راستیدا ئەگەر شۆرشەكانى ئەوان نەبان رەنگ بوو كورد لە ھەلومەرجى ئىستەدا نەبا. كورد قەرزداریانە.

چۆنیەتیى دروستبوونی داعش؟

وھلام: بە باوەرى من ساز بوونی داعش جگە لە دەولەتانی وەك سعودیە، ئىران و سووریە دەستى زلھیزەكانى تىدايە. ناکرێ لە دنیاى ئەمرو دا ئەو ھەموو تیرۆریستە ھەمە جۆر دەورى نيزامى بىنن، چەكدار بکرىن بەلام لە چاوى زلھیزەكان ون بێ. بە مەبەستى تايبەتى ئابوورى سیاسى ساز کراون. مالکیش بە تەحویلدانى ئەو ھەموو ئیمكانات و چەك و چۆلەى موسڵ و شۆنەكانى دى ھاوکاری کردن ھەر كە كوردیش باسى ريفراندۆم و سەربەخۆی کرد، داعیشیان لە دەورى بەغدا را گیراوه سەر كورد و شەپیان پى فروشت.

مروڤه‌کان میژوو دروست ده‌کەن. یان ریکخراو و حیزبه‌کان؟

وه‌لام: حیزب له مروڤه‌کان دروست ده‌بێ. مروڤیش به‌دی هینه‌ری هه‌موو شتی‌که. مروڤه‌کان نه‌قشی خۆیان هه‌یه هه‌ر کەس به پیتی توانای خۆی ریکخراو و حیزبه‌کان وه‌سیله‌ی بۆ پیکانی نامانج و به‌رنامه‌ی تایبه‌تی هه‌مووی نه‌وانه، مروڤ و زمان و ژینگه و تاک و حیزب و رووداو‌ه‌کان به تیکرا میژوو دروست ده‌کەن. به‌لام ده‌بێ نه‌وه قبوول بکه‌ین که ریکخراو بۆ سه‌رکه‌وتن چه‌کی هه‌ره گرینگه.

شانازی به چیه‌وه ده‌کە‌ی؟

وه‌لام: شانازی به خه‌بات و رابردووی خۆم و حیزبه‌که‌مه‌وه ده‌کەم که به‌دی‌هه‌ن‌ری یه‌که‌م کۆمار، وشه‌ی پێشه‌مرگه و ئالای کوردستان به شیوه‌ فه‌رمی یه.

به‌نیازی نووسینه‌وه‌ی بیره‌وه‌ریه‌کانت نیت؟

وه‌لام: ده‌گه‌ل نه‌وه کتیبانه‌ی تا ئیستا نووسیوومن هیندیک بیره‌وه‌ریه‌م نووسیووه، به‌لام نه‌گه‌ر کاتم هه‌بێ زۆر شت ماوه بیان نووسم.

له‌وه‌ ماوه درێژه‌ی خه‌بات دا چ ده‌سکه‌وتیکی میژوو بیتان وه‌ده‌ست هیناوه؟

وه‌لام: به‌داخه‌وه به نامانجی نه‌ته‌وه‌ییمان که سه‌ربه‌خۆیی کوردستانی گه‌وره‌یه نه‌گه‌یشتوین به‌لام توانیومانه وه‌ک نه‌ندای حیزبی دیموکراتی کوردستان ئالای خه‌بات به شه‌کاوه‌یی رابگرین. زۆرمان ژبان و ته‌مه‌ن سه‌رف کردوه و که‌مه‌مان ده‌ستکه‌وت هه‌بووه. به دنیایه‌وه نه‌گه‌ر نه‌وه خه‌بات و تیکۆشانه‌ی کورد درێژه‌ی نه‌بایه کورد یا نه‌ده‌ما یا هه‌ر نیویکی لی ده‌ماوه. خۆراگری کورد ره‌مزی مانه‌وه‌یه‌تی.

سه‌مبۆل هیماکانی گه‌لی کوردستان له دیدی جه‌نابتان کامانانه؟

وه‌لام: هیماکانی گه‌لی کورد نیشتمان، ئالای، پێشه‌مرگه و سرورده‌ی نه‌ی ره‌قیین.

لیدوانت له سهر نه م كهسايه تانه چييه: قازى محمد، شيخ سهيد پيران، سيمكو شكاك، شيخ مهحمود، مستهفا بارزانی، د. قاسملو، پيره ميژد، عهبدوللا گوران، ماموستا هيمن، عهبدوللا پهشيئو، شيړكو بيكس و سواره نيلخانيزاده؟

وهلام: رهنگه من لهو حهده دانهبم كه قهزاوت له سهر نهو كهسانه بكهم. بئ گومان ههركام لهو كهسانه به پيى توانا، ئيمان بيروباوهر و زانستى خويان چيان به قازانجى نهتهوهكهيان بۆ كراوه كردوويمان و ههر يهك لهوان له بوارى تاييهت به خوياندا زهحهتيان كيشاوه و خزمهتهكانيان بۆته هوئى نهوهئى ناويان له دنياى سياست و نهدهب دا بمينيتهوه و له دئى گهلهكهياندا بچهسيئ.

پيشبينى و ههلهسنگاندن بۆ داهاتووى كوردستان؟

وهلام: بۆ داهاتووى كوردستان گهشيين و دنجوشم نهتهوهكه م زيندوه، له سياستى رۆژهلاتى ناوهراست دا مهترحه نهگهر يهكگرتوو بين، واز له دهخالت له يهكتر بينين، حورمهتمان بۆ بيرو بۆچوونى يهكتر ههبي، فريوى دوژمن نهخوين و خوش باوهر نهبين و دوست و دوژمنى خومان بناسين سهردهكهوين.

وهك كهسايهتى به نهزموون چ ليدوان و پهياميكت بۆ كچان و كوړانى لاوى كورد ههيه؟

وهلام: كيژان و كوړانى كورد دهبي بير له خويان و چاره نووسى نهتهوه و نيشتمانكهيان بكه نهوه، ههست به بهرپرسيهتى بكهن، باش بخوين و خو ريك خه ن تا بتوانن خزمهتى زياتر به داىك و باب و گهل و نيشتمان بكهن.

په زبهري ٢٠١٧ى كورد - نوكتۆبهري ٢٠١٧ى زايينى